

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 4Co/132/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1312203965
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 01. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Valéria Kleinová
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2018:1312203965.10

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Valérie Kleinovej a členov senátu JUDr. Michaely Frimmelovej a Mgr. Ingrid Degmovej Pospíšilovej v právnej veci žalobkyne: W. Y. C., N. X.XX.XXXX, A. S. XX, A., proti žalovaným: X/ J. K. W., N. XX.X.XXXX, A. S. XX, A., zast. Advokátska kancelária JUDr. Ivan Syrový s.r.o., Kadnárova 83, Bratislava za účasti intervenienta na strane žalovanej 1/: Okresný úrad Bratislava, katastrálny odbor, Ružova dolina 27, Bratislava, 2/ Mestská časť Bratislava - Nové mesto, Junácka 1, Bratislava, o určenie neplatnosti nadobudnutia vlastníctva, na odvolanie žalobkyne proti rozsudku Okresného súdu Bratislava 17. mája 2016 č.k. 19C 34/2012-328 takto

rozhodol:

Odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.

Žalovanej 1/ priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu.

Žalovanému 2/ a intervenientovi na strane žalovanej 1/ nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznáva.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobkyne, ktorou sa domáhala určenia, že nadobudnutie vlastníckeho práva k samostatne stojacej garáži na parcele č. XXXX/X so súpisným číslom XXXXX povolením vkladu do listu vlastníctva č. XXXX katastrálneho územia M. vlastníčky - žalovanej 1/ je neplatné, ktorú žalobu žalobkyňa odôvodnila tým, že je výlučnou vlastníčkou a stavebníkom objektu dvojgaráže postavenej na parc. č. XXXX/X so súpisným číslom XXXXX a XXXXX, číslom položky výkazu zmien XXXX/XX bolo v liste vlastníctva č. XXXX k.ú. M. žalovanej 1/ zaevidované rozhodnutie starostu B.-XXXX/XXXX-X zo dňa 15.8.2005, hoci táto nebola stavebníčkou ani vlastníčkou predmetnej stavby. Žalovaná 1/ tak podľa nej nadobudla vlastníctvo ku dvoj-garáži neplatne v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pretože týmto nezákonným vyvlastnením došlo k nadobudnutiu vlastníctva k jednej z garáží, hoci vlastníctvo k nej žalovanej 1/ neprináleží a to nadobudla v rozpore so zákonom. Nezákonným vyvlastnením oporného múru, obvodového múru garáže a obvodového múru bytovej časti vznikol v evidencii nehnuteľností taký právny stav, že žalovanú 1/ oprávňuje k výkonu vlastníckych práv, ktoré chce využiť a stavbu garáže a predchádzajúcu stavbu chce zbúrať. Naliehavý právny záujem na určovacej žalobe odôvodnila tým, že daný stav je možné napraviť len určovacou žalobou v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. a usporiadať tak vlastnícke vzťahy v katastri nehnuteľností určením, či tu vzťah alebo právo k reálnej nedeliteľnej nehnuteľnosti je alebo nie je a komu patrí. Žalobkyni uložil povinnosť zaplatiť žalovanej trovy právneho zastúpenia na účet jej právneho zástupcu vo výške 615,12 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Konštatoval, že vo veci rozhodol rozsudkom zo dňa 16.4.2013 č.k. 19C 34/2012-111, ktorým pre nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobu zamietol. Na odvolanie žalobkyne Krajský súd v Bratislave uznesením zo dňa 30.9.2013 sp. zn. 4Co 395/2013-170, 4Co 396/2013 napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 16.4.2013 č.k. 19C 34/2012-111 a napadnuté uznesenie zo dňa 5.4.2013 č.k. 19C 34/2012-104 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie z dôvodu, že napadnutým uznesením nepripustil, aby do konania vstúpili Mestská časť Bratislava - Miestny úrad Bratislava - Nové Mesto, Junácka 1, Bratislava ako žalovaného 2/ s odôvodnením, že z podania žalobkyne je zrejmé, že požadovala na strane žalovaného pripustenie vstupu Miestneho úradu Bratislava - Nové Mesto, teda subjekt, ktorý nemá spôsobilosť byť účastníkom konania, proti ktorému uzneseniu žalobkyňa podala odvolanie, čo súd prvého stupňa skonštatoval aj v zápisnici o pojednávaní zo dňa 16.4.2013 a napriek tomu bez vyčkania právoplatnosti napadnutého uznesenia na tomto pojednávaní vyhlásil rozsudok, ktoré procesné pochybenia mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, čo zakladalo dôvod pre zrušenie napadnutého rozsudku aj uznesenia podľa § 221 ods. 1 písm. f/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O.s.p.“), účinného do 30.6.2016, keď proti uzneseniu o nepripustení ďalšieho účastníka do konania je prípustné odvolanie a až po právoplatnosti tohto uznesenia bolo možné pokračovať v konaní. Navyše súd prvej inštancie rozhodol bez odstránenia väd podania žalobkyne v zmysle § 43 ods. 1 O.s.p., keď z jej podania zo dňa 20.3.2013 nebolo zrejmé presné označenie ňou navrhovaného subjektu, ktorého vstup do konania navrhovala pripustiť, keď v ňom uviedla ako navrhovaného žalovaného 2/ Mestská časť Bratislava - Nové Mesto Miestny úrad Bratislava - Nové Mesto, a až po upresnení označenia účastníka, ktorého vstup do konania žalobkyňa navrhuje pripustiť znova o jej návrhu rozhodnúť. Z týchto dôvodov odvolací súd napadnuté uznesenie, ako aj napadnutý rozsudok ako nesprávne a predčasne vydané podľa § 221 ods. 1 písm. f/, ods. 2 O.s.p. zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, v ktorom uložil súdu prvej inštancie riadiť sa vyššie uvedeným právnym názorom odvolacieho súdu (§ 226 O.s.p.) a znova po upresnení žalobkyňou označenia účastníka, ktorého vstup do konania ako žalovaného 2/ navrhovala, rozhodnúť a následne po právoplatnosti takéhoto rozhodnutia rozhodnúť vo veci samej.

3. Viazaný tak vyššie uvedeným uznesením odvolacieho súdu súd prvej inštancie odstránil vytykané procesné vady a uznesením zo dňa 8. októbra 2015 č.k. 19C/34/2012-255 v spojení s uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 30. novembra 2015 č.k. 4Co 543/2015-275 pripustil do konania ďalšieho účastníka na strane žalovaného Mestská časť Bratislava - Nové Mesto, ktoré uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 3.11.2015.

4. Uviedol, že predmetom žaloby je nárok žalobkyne o určenie, že nadobudnutie vlastníctva žalovanej 1/ k nehnuteľnosti je neplatné, ktoré na pojednávaní 17.5.2016 doplnila o to, že v tomto konaní chce preukázať absenciu legitímnosti evidencie vlastníckeho práva garáže žalovanej 1/ do katastra nehnuteľností, nakoľko sú poznačené nezákonnosťou. Žalobkyňa považovala tento zápis za neplatný, pretože časť z týchto nehnuteľností je v jej vlastníctve a teda sa domáha touto žalobou toho, že žalovaná 1/ nelegitímnym zápisom garáže do katastra nehnuteľnosti zasiahla do jej vlastníctva, nedomáha sa však v tomto konaní odstránenia tejto stavby. Podľa názoru žalobkyne, ak súd takémuto návrhu vyhovie, musí potom kataster nehnuteľností dať do právneho stavu priebeh právnej hranice medzi pozemkami účastníkov konania v súlade s vytyčovacou dokumentáciou právnej hranice, ktoré si objednala žalovaná a táto bola organickou súčasťou zavkladovania vlastníckeho práva žalovanej, ktoré nadobudla darovacou zmluvou po svojich starých rodičoch. Žalovaná 1/ podľa nej nepreukázala vlastníctvo k stavbe garáží ani k pozemku, majetkovú podstatu k pozemku parc.č. XXXX/X, ktorý jej právny predchodcovia manželia B. kúpili v roku 1963 a jeho výmera bola 70 m. Katastrálny úrad bezdôvodným spôsobom položkou výkazu zmien č. XXX/XX pridal do výmery 12 m² bez právnych listín z dôvodu, aby získala žalovaná 1/ vlastníctvo k opornému múru, na ktorom stavba garáže stojí. Darovacou zmluvou starí rodičia žalovanej v roku 1996 previedli na svoju vnučku viac práv ako nadobudli, čo je nezákonné.

5. Žalovaná žiadala žalobu žalobkyne zamietnuť z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu, nakoľko žalobkyňa nespĺňa vecnú legitímáciu v spore, pretože nie je dotknutou osobou, jej právne postavenie by sa rozhodnutím súdu nezmenilo. Uviedla, že stavba garáže stojí a domáhať sa vlastníctva k nej môže iba subjekt, ktorý by tvrdil, že on je vlastníkom a nie žalovaná. Nadobudla vlastníctvo ku garáži darovacou zmluvou hoci táto stavba v katastri nehnuteľností nebola evidovaná, nakoľko bola postavená pred rokom 1976 a zápis vlastníctva sa mohol realizovať aj bez kolaudačného rozhodnutia po rozhodnutí o určení súpisného čísla. Navyše sa stavba realizovala so súhlasom žalobkyne, čo vyplýva z uzatvorenej Dohody o podmienkach výstavby garáže zo dňa 11.7.1973.

6. Žalovaná 2/ Mestská časť Bratislava - Nové Mesto žiadala žalobu zamietnuť dôvodiac tým, že nebola nikdy vlastníkom ani spoluvlastníkom tejto nehnuteľnosti, o ktorú sa spor vedie, nevykonávala správu na tejto nehnuteľnosti v zmysle zákona o majetku obcí, rozhodnutie o určenie súpisného čísla bolo vydané na základe žiadosti žiadateľky, teda žalovanej 1/, a toto rozhodnutie je verejnou listinou, na základe ktorej príslušná správa katastra vykonala zápis stavby - garáže do katastra nehnuteľnosti.

7. Okresný úrad Bratislava, katastrálny odbor, ako vedľajší účastník na strane žalovanej (teraz intervenient) uviedol, že žalovaná 1/ nadobudla nehnuteľnosti vedené na LV č. XXXX k.ú M. na základe darovacej zmluvy tak, ako boli popísané v znaleckom posudku č. 94/96 J.. F. S., znalca z oboru stavebníctvo - oceňovanie nehnuteľností, ktorý tvoril neoddeliteľnú súčasť darovacej zmluvy, kde okrem iných listín bolo i rozhodnutie OV-ÚP-327-1203/72/75-Pk-26 zo dňa 28.2.1975, a teda na základe tejto listiny bola predmetom ocenenia aj garáž. V tom čase preto bol vykonaný zápis zmenou č. XXX/XX bez zaevidovania predmetnej garáže z dôvodu nedoloženia listiny potrebnej k zápisu nezaevidovanej stavby, t.j. rozhodnutie o určení súpisného čísla. Na základe rozhodnutia vydaného Mestskou časťou Bratislava - Nové mesto č. B.-XXXX/XXXX-X zo dňa 15.8.2005 zapísala stavbu s.č. XXXXX na parc. č. XXXX/X na LV č. XXXX. bol vykonaný zápis do operátu katastra nehnuteľností zmenou č. XXXX/XX. K dôvodu zrušenia predchádzajúceho rozhodnutia správneho orgánu sa vyjadriť nemôže a pri zápise listín do operátu katastra nehnuteľností plní v zmysle zákona iba evidenčnú funkciu v zmysle § 5 ods. 2 katastrálneho zákona.

8. Z listinných dôkazov mal súd prvej inštancie preukázať, že žalovaná 1/ je vedená v katastri nehnuteľností Správy katastra pre Hlavné mesto SR Bratislavu č. XXXX zo dňa 22.8.2011 ako výlučná vlastníčka nehnuteľností parcely XXXX./., XXXX/X, XXXX/X a parc. č. XXXX/X a garáže na pozemku č. XXXX/X o výmere 17 m² - zast. plochy, k.ú. Bratislava s titulom nadobudnutia darovacou zmluvou, ktorej vklad bol povolený pod č. M.-XXX/XX zo dňa 21.8.1997 a aj žiadosťou a rozhodnutím č. B. - XXXX/XXXX.

9. Vyvodil, že v prejednávanej veci ide nesporne o žalobu v zmysle ustanovenia § 80 písm. c/ O.s.p., pri rozhodovaní o ktorej je v prvom rade potrebné skúmať a zaoberať sa existenciou naliehavého právneho záujmu žalobkyne na takomto určení. Uviedol, že žalobkyňa naliehavý právny záujem na pojednávaní pred súdom odôvodnila tým, že ak by bola v tomto spore úspešná, stavba garáže, ktorej žalovaná nie je vlastníčkou ani stavebníčkou, by sa musela dať do právneho stavu a museli by ju osloviť, pretože táto je čiastočne postavená na jej pozemku a ako sa zistilo nemá vlastný obvodový múr. Prezentovala svoj záujem na tom, aby sa zistil skutočný vlastník, ktorý potom bude povinný podieľať sa na nákladoch spojených s jej odstránením a náhradou škody, lebo je nepovolený užívateľ jej stavby. Podľa názoru žalobkyne, ak súd takémuto návrhu vyhovie, musí potom kataster nehnuteľností dať do právneho stavu priebeh právnej hranice medzi pozemkami účastníkov konania v súlade s vytyčovacíou dokumentáciou právnej hranice, ktoré si objednala žalovaná a táto bola organickou súčasťou zápisu vlastníckeho práva žalovanej do katastra nehnuteľností, ktoré nadobudla darovacou zmluvou po svojich starých rodičoch.

10. Konštatoval, že podľa § 80 písm. c./ O.s.p. návrhom na začatie konania možno uplatniť, aby sa rozhodlo o určení, či tu právny vzťah, alebo právo je, alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Z citovaného ustanovenia O.s.p. vyplýva, že pri žalobách o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je, alebo nie je, nevyhnutnou podmienkou, ktorú súd musí v takomto prípade skúmať, aby mohol v merite veci rozhodnúť, je existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení. Tvrdiť a preukázať skutočnosti, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu, je povinný žalobca. Určovací žalobu môže podať ten, kto má naliehavý právny záujem na požadovanom určení proti žalovanému. Naliehavý právny záujem je daný najmä tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo žalobcu, alebo kde by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. To znamená, že u žalobcu musí ísť buď o právny vzťah, či právo existujúce, alebo o takú jeho procesnú, či hmotnoprávnu situáciu, ktorej by objektívne v už existujúcom právnom vzťahu mohol byť ohrozený, prípadne pre svoje neisté postavenie by mohol byť vystavený konkrétnej ujme. Predpokladom úspešnosti žaloby o určenie, či tu právo je alebo nie je (určovacej žaloby), sú po právnej stránke skutočnosti, či účastníci majú vecnú legitimitáciu a či na požadovanom určení majú naliehavý právny záujem. Vecnou legitimitáciou v konaní o určenie, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, má ten, kto je účastníkom právneho vzťahu alebo práva, o ktorom sa v konaní jedná alebo ktorého právnej sféry sa právny vzťah alebo právo týka. Naliehavý právny záujem na určenie je daný najmä tam, kde by bez tohto určenia bolo ohrozené právo navrhovateľa alebo kde by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým;

žaloba domáhajúca sa určenia spravidla nemôže byť opodstatnená tam, kde sa dá žalovať na splnenie povinnosti.

11. Vyslovil, že základnou podmienkou dôvodnosti, a teda východiskom prípadnej úspešnosti určovacej žaloby podľa § 80 písm. c) O.s.p. je existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Ide o právny záujem navrhovateľa, ktorý musí byť podľa zákona kvalifikovaný, a teda naliehavý. Posúdenie naliehavého právneho záujmu je otázkou právnej kvalifikácie rozhodujúcich skutočností. Pre žalobkyňu to znamená nevyhnutnosť tvrdiť a dokázať skutočnosť, z ktorých vyplýva existencia naliehavého právneho záujmu na žiadanom určení, čo je jedna z podmienok na to, aby súd mohol v rozsudku žalobe meritórne vyhovieť. Nepreukázanie nedostatku naliehavého právneho záujmu bez ďalšieho dokazovania vo veci samej v čase rozhodovania súdu vedie k zamietnutiu určovacieho návrhu. Je teda nutné, aby tento naliehavý záujem jestvoval nielen v čase rozhodovania súdu prvého stupňa, ale aj v čase rozhodovania odvolacieho súdu.

12. Keďže v prejednávanej veci predmetom žaloby je nárok žalobkyne o určenie neplatnosti nadobudnutia vlastníctva nehnuteľnosti - garáže žalovanou 1/, ktorá v prejednávanej veci zásadne nerieši právne postavenie žalobkyne, súd prvej inštancie sa predovšetkým v prvom rade zaoberal existenciou naliehavého právneho záujmu žalobkyne na takomto určení a dospel k záveru, že nie je daný naliehavý právny záujem, čo znamená, že nerieši existenciu, alebo neexistenciu samotného práva. Samotné určenie neplatnosti totiž podľa neho nevyjasňuje právne postavenie účastníkov. Uviedol, že žalobkyňa odôvodňovala naliehavý právny záujem tým, že bez určenia neplatnosti nadobudnutia vlastníctva ak by bola v tomto spore úspešná stavba garáže, ktorej žalovaná 1/ podľa jej názoru nie je vlastníčkou ani stavebníčkou, by sa musel dať do právneho stavu (zrejme zápis do katastra nehnuteľností) a museli by ju oslovit' (zrejme vlastníci tejto nehnuteľnosti zapísaní na liste vlastníctva), pretože táto je čiastočne postavená na jej pozemku a ako zistil, nemá vlastný obvodový múr. Žalobkyňa uviedla, že má záujem, aby sa zistil skutočný vlastník, ktorý potom bude povinný podieľať sa na nákladoch spojených lebo je nepovolený užívateľ jej stavby. Naliehavý právny záujem na predmetnej určovacej žalobe odôvodnila tým, že ak súd takejto žalobe vyhovie, kataster nehnuteľností dá potom do právneho stavu priebeh právnej hranice medzi pozemkami účastníkov konania v súlade s vytyčovacíou dokumentáciou právnej hranice.

13. Súd prvej inštancie dospel k názoru, že v predmetnej veci nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko ani prípadné vyslovenie neplatnosti nadobudnutia vlastníctva, by nevyriešilo nadobudnutie vlastníctva inej osoby, ak by jej svedčil iný titul nadobudnutia vlastníctva a ak by táto vôbec existovala a ani právne postavenie žalobkyne by sa nijako neovplyvnilo, pretože by nebola účastníkom týchto právnych úkonov. Nemožno súhlasiť ani s jej názorom, že v prípade jej úspechu v tomto konaní musí potom kataster nehnuteľností dať do právneho stavu priebeh právnej hranice medzi pozemkami účastníkov konania v súlade s vytyčovacíou dokumentáciou právnej hranice. Bol toho názoru, že hlavný záujem žalobkyne je zrejme náhrada škody, ktorej v tomto konaní sa pre späťvzatie žaloby domáhať nemôže. Táto by mohla byť len predmetom žaloby na plnenie v zmysle § 80 písm. b./ O.s.p. a nie žalobou o určenie v zmysle § 80 písm. c./ O.s.p. Žalobkyňa v danej veci nežiadala plnenie, ale žiadala určenie, ktoré samo vyvolá určité právne následky. Určovacíou žalobou sa žalobkyňa nedomáhala prisúdenia plnenia, nedomáhala sa teda vydania exekučného titulu a jej zámerom bolo, aby súd v rozsudku rozhodol, že určité právo alebo právny vzťah existuje alebo neexistuje.

14. Ďalej konštatoval, že podľa § 5 ods. 2 Katastrálneho zákona záznam je úkon správy katastra plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam. Ide o druh zápisu do katastra nehnuteľností, ktorý nemá právotvorný, ale iba evidenčný charakter. Údaje o právach zaznamenaných do katastra sa týkajú právnych vzťahov, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli mimo sféry pôsobenia správy katastra na základe iných právnych skutočností. Údaje o právnych vzťahoch sa záznamom zapisujú do katastra nehnuteľností na základe verejných listín a iných listín, ktoré podľa príslušných predpisov potvrdzujú alebo osvedčujú práva k nehnuteľnostiam. Okresný úrad Bratislava, katastrálny odbor nie je pri zázname do katastra oprávnený z predložených listín vyvodzovať ďalšie závery a tiež ani právna interpretácia významu rozhodnutí o neplatnosti určitej zmluvy nemusí byť jednoduchá. Vlastník nemusí byť osoba, ktorá bola prevodcom podľa neplatnej zmluvy. Je napríklad možné, že fyzická osoba, ktorá bola prevodcom, zomrela, alebo že právnická osoba, ktorá bola prevodcom, zanikla, prípadne nehnuteľnosť, ktorej sa zmluva týka, bola prevedená na ďalšiu osobu a podobne. V takýchto prípadoch je potrebné riešiť zložité právne otázky dôsledkov neplatnosti právnych

úkonov a na to správa katastra nie je oprávnená. Autoritatívne tieto otázky môže riešiť iba súd. Z uvedeného podľa neho vyplýva, že určením neplatnosti nadobudnutia vlastníctva žalovanou 1/ by sa obvykle spor nevyriešil, len by sa posunul do inej roviny. V zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. v prípadoch, keď požadované určenie existencie či neexistencie práva či právneho vzťahu medzi účastníkmi má charakter len prejudiciálnej otázky k inému sporu medzi účastníkmi, nebude daný naliehavý právny záujem na takomto určení. Prejudiciálnou otázkou vo vzťahu k vlastníckemu právu žalobcu môže byť v určitých prípadoch platnosť či neplatnosť zmluvy, ktorou sa prevádza vlastnícke právo. Ak si môže súd otázku platnosti či neplatnosti zmluvy posúdiť prejudiciálne, nemôže túto otázku určiť vo výroku svojho rozhodnutia. Možno tak žalovať priamo na určenie vlastníckeho práva žalobcu s tým, aby si súd prejudiciálne posúdil otázku platnosti či neplatnosti zmluvy. V takýchto prípadoch naliehavý právny záujem na samostatnom určení platnosti či neplatnosti zmluvy daný nebude.

15. Vyslovil tak názor, že v danom prípade vyhovením návrhu žalobkyne by sa neodstránil stav objektívnej právnej neistoty medzi účastníkmi, pretože na základe rozsudku súdu o platnosti, resp. neplatnosti nadobudnutia vlastníctva by nemohlo dôjsť k zápisu vlastníckeho práva inej osoby, voči ktorej by sa mohla žalobkyňa domáhať náhrady škody žalobou na plnenie, čo prezentuje ako naliehavý záujem. Uviedol, že ak by súd rozhodol o tom, že nadobudnutie vlastníctva je neplatné, týmto deklaratórnym súdnym rozhodnutím sa spravidla neriešia všetky otázky sporu, predovšetkým s konečnou platnosťou otázka, komu nehnuteľnosť patrí a voči ktorej sa náhrada škody môže uplatňovať. Určenie neplatnosti nemusí znamenať, že účastník je nositeľom práva, ktoré mu malo v dôsledku zmluvy zaniknúť alebo že nie je nositeľom práva, ktoré mal zmluvou nadobudnúť, pretože právo mu mohlo zaniknúť na základe inej právnej skutočnosti, prípadne ho mohol nadobudnúť iným spôsobom. Tvrdenie žalobkyne, že rozsudok v danej veci vyhovujúci podanej žalobe je zákonným predpokladom pre vykonanie obnovy vlastníckeho práva osoby, voči ktorej si v budúcnosti bude uplatňovať náhradu škody, nemal za dôvodné. Žalobu žalobkyne pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení zamietol bez toho, aby sa otázkou nadobudnutia vlastníctva žalovanou vôbec zaoberal.

16. O trovách konania rozhodol súd prvej inštancie v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. podľa zásady úspechu v spore a žalovanej, úspešnej v konaní, priznal ich náhradu spočívajúcu v trovách právneho zastúpenia advokátom.

17. Proti tomuto rozsudku podala v zákonnej lehote odvolanie žalobkyňa, ktorá žiadala napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie zrušiť s tým, že Katastrálny odbor Okresného úradu Bratislava je povinný zrušiť evidenciu verejnej listiny-rozhodnutia o súpisnom čísle B.-XXXX/XXXX-X z listu vlastníctva č. XXXX k.ú. M., spolu s evidenciou samostatne stojacej garáže so súp.č. XXXXX na parc.č. XXXX/X, že žalovaná 1/ je povinná vydať neoprávnený majetkový prospech - samostatne stojacu garáž so súp.č. XXXXX vlastníckam stavby V. B., T. Č.Á. a jej a že Stavebný úrad s pôsobnosťou štátneho orgánu Mestskej časti Bratislava - Nové Mesto je povinný vo veci nedovolennej stavby a zriadenia nedovoleného vecného bremena na obytnom dome č. XX/A v jej vlastníctve konať za účasti vlastníčok stavby a za účasti vlastníčok pozemku pod stavbou - parc.č. XX/XXX žalovanej 1/ a jej v súlade so stavebným a občianskym zákonom. Uviedla, že jej naliehavý právny záujem na určovacej žalobe odstrániť nielen právnu neistotu, ale naopak právnu istotu odcudzenia časti jej stavby a časti pozemku parc.č. XXXX/X,X,X v prospech cudzej neoprávnenej osoby J.. K. W.N. dokázala žalobou, listinnými dôkazmi, výsluchom. Mala za to, že preukázala porušenie právnych ustanovení Ústavy SR, odcudzením časti jej nehnuteľnosti stratila právo držby a právo nakladať s jej nehnuteľnosťou, ktorú chce darovať svojej dcére, neoprávnená osoba žalovaná 1/ požiadala o búracie povolenie -búrať aj neoprávnený majetkový prospech. Mala za to, že už len právna neistota je dôvodom prešetriť evidenciu v listoch vlastníctva a odstrániť ju podľa nadobúdacích (legitímnych) verejných listín. Dokázala podľa nej odcudzenie jej vlastníctva, s ktorým sa už súd vysporiadal právoplatnými rozsudkami v konaniach pod sp.zn. 13C 94/94 a 6C 354/97 považoval za absolútne neplatný právny úkon. Evidenciu ako samostatne stojacej stavby vznikol vlastnícky vzťah neoprávnenej osobe k jej obytnému domu. Stavba s jediným múrom je podľa nej absolútne nespôsobilá evidencie v LV a predsa je ako neoprávnený majetkový prospech žalovanej. Namietala, že súd jej zamietol kladenie otázok účastníkom konania na pojednávaní 17.5.2016, keď chcela otvoriť otázku skutočných vlastníkov predmetu sporu. Bola toho názoru, že súd prvej inštancie po vykonanom dokazovaní dospel k nesprávnemu záveru, ktorý je v rozpore s dôkaznými listinami a vo veci nesprávne rozhodol. Mala za to, že neoprávnená osoba - žalovaná 1/ musí nečestným spôsobom získaný majetkový prospech vrátiť vlastníckam: V. B., žijúcej v domove dôchodcov, keď táto so svojim manželom žalovanej nedarovali dve garáže, boli a zostali v neprávnom stave s nezákonnou dokumentáciou a jej, vlastníčkami

vytvorenej parc.č. XXXX/X sú ona a žalovaná 1/. Uviedla, že nemá právo disponovať s nehnuteľnosťou - obytným domom, č. XX/A, ktorý tak nemôže darovať svojej dcére, keď jej starosta odmietol prideliť súp. číslo, bez ktorého jej odmietli na Správe katastra evidenciu na liste vlastníctva, zmenou súradníc je stavba aj čiastočne na pozemku žalovanej 1/, pričom podľa nej výlučnou vlastníčkou by mala byť zo zákona len ona, nie aj žalovaná 1/. Obytný dom nemá v evidencii vlastníctva, ani v katastrálnej mape práve v dôsledku absolútne neplatného právneho úkonu. Namietala, že súd prvej inštancie neprešetril dostatočne listinné dôkazy, ktorými preukazuje svoj naliehavý právny záujem a usporiadať evidenciu v listoch vlastníctva v súlade s Ústavou SR a tiež v súlade s už právoplatnými rozsudkami o vlastníctve pozemku a pôvodnej stavby obytného domu č. XX/A vedenými na Okresnom súde Bratislava III pod sp.zn. 13C 94/94, 6C 354/97, v rozpore s výrokmi ktorých rozsudkov je napadnutý rozsudok. Zdôraznila, že jej naliehavým právnym záujmom je odstrániť následky účelového porušenia práva výlučného vlastníka a vydania veci. Uviedla, že vlastníctvo má právoplatnými rozsudkami potvrdené, žalovaná 1/ nemá právo užívania jej nehnuteľnosti (ani stavby, ani pozemku), jej poškodzovania a búrania. Nesúhlasila s názorom súdu prvej inštancie, že ak by bola v spore úspešná a evidencia garáže- prívlastok v evidencii jej vlastníctva by bol zrušený, kataster by nemusel priebeh právnej hranice dať do súladu s vytyčovanou dokumentáciou J.. A.. Bola toho názoru, že zánikom evidencie verejnej listiny- rozhodnutia o súpisnom čísle by zanikla aj možnosť evidencie technického podkladu - geometrického plánu J.. W., ktorý pracoval s nezákonne zmenenými mierami. Uviedla, že rešpektuje prerušené kolaudačné konanie do právoplatnosti rozsudkov vo veci právnej hranice, spôsobom opravy časti jej obytného domu č. XX/A spojené so stavbou oplotenia a určenia vlastníctva, so všetkými jeho časťami v kontexte stavebného zákona. Jej cieľom je dosiahnuť zobrazovacie výkony v katastrálnej mape v súlade s právnou hranicou opraviť grafické zákresy stavieb, ktoré spĺňajú podmienky existencie v LV a obytný dom č. XX/A tak aj s pozemkom darovať dcére. Jej naliehavý právny záujem je, že žalovaná 1/ predáva svoju aj odcudzenú nehnuteľnosť aj s projektom prístavby (a búrania aj jej stavby) na jej pozemku, s čím nesúhlasí, ani so zriadením vecného bremena, riešenie bude podľa nej možné len s V.N. B. a technickým riešením po ohliadke stavby, jej diagnostiky a zachovania jej vlastníckych práv. Prioritný záujem má na odstránení akéhokoľvek ohrozovania stavebnými a búracími prácami na jej pozemku. Posúdenie naliehavého právneho záujmu považovala za nesprávne, pretože protiprávnym prisvojovaním si veci nemožno nadobudnúť vlastníctvo a žalovaná 1/ musí neoprávnený prospech vrátiť na vytvorenie podmienok konania vlastníčok na príslušnom stavebnom úrade, jej postavenie účastníčky mala za určenú zákonom. Napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie tak žiadala zrušiť z dôvodov, že v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo rozsudkami o vlastníctve stavby aj pozemku, že V. B.C.T. je žijúcou vlastníčkou dvoch garáží v neprávnom stave, ktoré darovacou zmluvou s manželom Š. B. nedarovali. Považovala za nesprávne vyhodnotenie jej naliehavého právneho záujmu, pretože jej právne postavenie výlučnej vlastníčky vlastnej stavby a pozemku sa stalo neistým podaním kolaudácie susednej garáže na podnet stavebného úradu v prospech neoprávnenej osoby na základe podvodov. Naliehavý právny záujem preukazovala aj aktuálnym predávaním celej nehnuteľnosti žalovanou 1/, teda aj s bezdôvodným obohatením podmieneným kúpou aj projektu búrania a stavania na jej pozemku. Mala za to, že preukázala, že právnou neistotu, spôsobenú bez jej zavinenia, je možné odstrániť len navrhovaným výrokom súdu.

18. Žalovaná 1/ vo svojom vyjadrení k odvolaniu žalobcu podanom prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhla napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdiť stotožňujúc sa s ním v plnom rozsahu. Mala za to, že žalobkyňa navrhuje v odvolacom konaní vykonať nové dôkazy, ktoré však nespĺňajú požiadavky v zmysle § 365 ods. 1 písm. g/ C.s.p., že zistený skutkový stav neobstojí pretože sú splnené ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené. Uviedla, že žalobkyňa navrhuje vykonanie dôkazných prostriedkov za účasti V. B., N.. XX.XX.XXXX, vykonanie ktorých nie je potrebné a Civilný sporový poriadok to ani nepripúšťa. Navyše poukázala na vek a zdravotný stav p. B. a že táto trpí stareckou demenciou, o čom doložila lekársku správu. Bola toho názoru, že súd prvej inštancie vykonal vo veci potrebné dôkazy, na základe ktorých správne zistil skutkový stav, ktorý aj správne právne posúdil.

19. Krajský súd v Bratislave ako súd odvolací (§ 34 Civilného sporového poriadku, ďalej len „C.s.p.“) viazaný dôvodmi a rozsahom odvolania (§ 379, §380 C.s.p.) a skutkovým stavom súdu prvej inštancie, ktorý nepotreboval doplniť (§ 383 C.s.p.), keďže nepovažoval za potrebné zopakovať ani doplniť ním vykonané dokazovanie (§ 385 ods. 1 C.s.p.), prejednal vec bez nariadenia pojednávania postupom podľa § 378 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 219 ods. 3 C.s.p., keď dospel k záveru, že odvolanie žalobkyne nie je dôvodné.

20. Podľa § 387 ods. 1 C.s.p. odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne.

21. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

22. Základným procesným predpokladom úspešnosti určovacej žaloby (akou je aj žaloba v preskúmvanej veci) je v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p. existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení. Rešpektujúc zásadu hospodárnosti konania sa súd musí zaoberať otázkou existencie naliehavého právneho záujmu na určovacej žalobe už po začatí konania, pričom naliehavý právny záujem na požadovanom určení musí byť daný aj v čase rozhodovania. Určovacia žaloba predpokladaná uvedeným ustanovením je preventívneho charakteru a má miesto jednak tam, kde možno pomocou nej eliminovať stav ohrozenia práva alebo neistoty v právnom vzťahu a k zodpovedajúcej náprave nemožno dospieť inak, jednak v prípadoch, v ktorých určovacia žaloba účinnejšie než iné právne prostriedky vystihuje obsah a povahu príslušného právneho vzťahu a jej prostredníctvom možno dosiahnuť úpravu, tvoriacu určitý právny rámec, ktorý je zárukou odvrátenia budúcich sporov účastníkov. Tieto funkcie určovacej žaloby korešpondujú práve s podmienkou naliehavého právneho záujmu; ak nemožno v konkrétnom prípade očakávať, že ich určovacia žaloba bude plniť, nebude ani naliehavý právny záujem na takomto určení. Ak súd zamietla určovaciu žalobu pre nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení, je vylúčené, aby súčasne žalobu preskúmal po vecnej stránke (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 4Cdo 111/2008, zo dňa 30. júna 2009 (uznesenie Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 2Cdo 28/2009, zo dňa 26. mája 2010).

23. Právny záujem, ktorý je podmienkou procesnej prípustnosti určovacej žaloby v zmysle § 80 písm. c/ O.s.p., musí byť naliehavý. Pri skúmaní existencie naliehavého právneho záujmu ide o posúdenie, či podaná žaloba je vhodný (účinný a správne zvolený) procesný nástroj ochrany práva žalobcu, či sa ňou môže dosiahnuť odstránenie spornosti práva, a či snád len zbytočne nevyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné (ďalšie) súdne konanie alebo konania. Naliehavý právny záujem je spravidla daný v prípade, ak by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo ak by sa bez tohto určenia stalo jeho právne postavenie neistým. Za nedovolenú možno považovať určovaciu žalobu, pokiaľ neslúži potrebám praktického života, ale len k zbytočnému rozmnožovaniu sporov. Procesná povinnosť preukázať, že v čase rozhodovania súdu je naliehavý právny záujem na určení právneho vzťahu alebo práva, zaťažuje toho, kto sa tohto určenia domáha (žalobcu). Pokiaľ chce žalobca osvedčiť svoj naliehavý právny záujem, musí na jednej strane poukázať na určité skutkové okolnosti prejednávanej veci vedúce k sporu medzi účastníkmi a k potrebe určiť súdom, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, na druhej strane vysvetliť, že práve podaná žaloba je procesne vhodným nástrojom, ktorý tento spor rieši (odstraňuje neistotu vzťahu účastníkov konania alebo vytvára pevný základ pre jeho usporiadanie (rozsudok Najvyššieho súdu SR zo 6. decembra 2012, sp. zn. 5 Cdo 31/2011).

24. Určovací návrh podľa § 80 písm. c/ O.s.p., podľa ktorého návrhom na začatie konania (žalobou) možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem, má spravidla preventívny charakter - jeho účelom je poskytnúť ochranu práva navrhovateľa skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva. Naliehavý právny záujem sa teda viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa navrhovateľ v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa návrhom s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti navrhovateľovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu. Pri rozhodovaní o existencii naliehavého právneho záujmu, musí súd posúdiť, či podaný určovací návrh je procesne prípustným nástrojom ochrany práva navrhovateľa, a či snád o takomto rozhodnutí o určovacom návrhu nebude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Určovací návrh nie je spravidla opodstatnený najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamena úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu len predbežnej otázky k posúdeniu, či tu je alebo nie je právny vzťah alebo právo. Ak navrhovateľ neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie návrhu. Pokiaľ teda súd dospeje k záveru, že ten - ktorý určovací návrh nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne návrh bez toho, aby sa zaoberal meritom veci (otázkami aktívnej a pasívnej legitímácie účastníkov konania). Pokiaľ žalobkyňa uvádza, že

zmenou súradníc je stavba aj čiastočne na pozemku žalovanej 1/, pričom podľa nej výlučnou vlastníčkou by mala byť zo zákona len ona, nie aj žalovaná 1/, v danom prípade nejde o žalobu o určenie jej vlastníctva.

25. V zmysle vyššie citovaného zákonného ustanovenia je z hľadiska procesného základným predpokladom úspešnosti žaloby o určenie skutočnosť, že žalobca má na požadovanom určení naliehavý právny záujem. Existenciu naliehavého právneho záujmu musí v konaní preukázať žalobca, pričom naliehavý právny záujem musí existovať (byť preukázaný) nielen v čase začatia konania, ale aj v čase, kedy bol rozsudok súdu vyhlásený (§ 154 ods. 1 O.s.p.). Nedostatok naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení je dôvodom k zamietnutiu žaloby bez toho, aby sa súd zaoberal vecou v jej merite (tento nedostatok bráni zaoberať sa vecou z hľadiska opodstatnenosti uplatneného nároku).

26. Ak všeobecné sudy postupujú tak, že rozhodnú o vecnej opodstatnenosti určovacej žaloby bez toho, aby dospeli k záveru o existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu, porušia tým základné právo na súdnu ochranu ďalšieho účastníka konania (uznesenie Ústavného súdu SR zo 6. 10. 2017, sp. zn. II. ÚS 590/2017).

27. Vo všeobecnosti platí, že naliehavý právny záujem je daný predovšetkým tam, kde by bez tohto určenia bolo právo žalobcu ohrozené alebo kde by bez tohto určenia sa stalo právne postavenie žalobcu neistým, pričom žaloba o určenie nie je spravidla opodstatnená tam, kde je možné žalovať na splnenie povinnosti (§ 80 písm. b/ O.s.p.). Existencia naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení môže byť daná aj vtedy, keď určenie existencie práva alebo právneho vzťahu, o ktoré v konaní ide, priaznivo (prípadne nepriaznivo) ovplyvní právne postavenie žalobcu voči žalovanému. Toto priaznivé (nepriaznivé) ovplyvnenie môže spočívať nielen v odstránení spornosti, či neistoty žalobcovho právneho postavenia voči žalovanému (samozrejme vo vzťahu k predmetu sporu), ale aj v založení možnosti uplatnenia (voči žalovanému) vlastného (zo zákona, prípadne zo záväzkového vzťahu) vynútitelného práva k predmetu určenia.

28. Žalobkyňa sa svojou žalobou domáhala určenia, že nadobudnutie vlastníckeho práva k samostatne stojacej garáži na parcele č. XXXX/X so súpisným číslom XXXXX povolením vkladu do listu vlastníctva č. XXXX katastrálneho územia M. vlastníčky - žalovanej 1/ je neplatné, ktorú žalobu žalobkyňa odôvodnila tým, že je výlučnou vlastníčkou a stavebníkom objektu dvojgaráže postavenej na parc. č. XXXX/X so súpisným číslom XXXXX a XXXXX. Číslom položky výkazu zmien XXXX/XX bolo v liste vlastníctva č. XXXX k.ú. M. žalovanej 1/ zaevidované rozhodnutie starostu B.-XXXX/XXXX-X zo dňa 15.8.2005, hoci táto nebola stavebníčkou ani vlastníčkou predmetnej stavby a žalovaná 1/ tak podľa nej nadobudla vlastníctvo ku dvoj-garáži neplatne v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, pretože týmto nezákonným vyvlastnením došlo k nadobudnutiu vlastníctva k jednej z garáží hoci vlastníctvo k nej žalovanej 1/ neprináleží a to nadobudla v rozpore so zákonom. Nezákonným vyvlastnením oporného múru, obvodového múru garáže a obvodového múru bytovej časti vznikol v evidencii nehnuteľností taký právny stav, že žalovanú oprávňuje k výkonu vlastníckych práv, ktoré chce využiť a stavbu garáže a predchádzajúcu stavbu chce zbúrať. Naliehavý právny záujem na určovacej žalobe odôvodnila tým, že daný stav je možné napraviť len určovacou žalobou v zmysle § 80 písm. c./ O.s.p. a usporiadať tak vlastnícke vzťahy v katastri nehnuteľností určením, či tu vzťah alebo právo k reálne nedeliteľnej nehnuteľnosti je alebo nie je a komu patrí.

29. Súd prvej inštancie v súlade s vyššie uvedeným správne postupoval, keď predovšetkým skúmal, či je daný naliehavý právny záujem žalobkyne na predmetnej určovacej žalobe a dospel aj k správne záveru, že tento daný nie je, čo zakladalo dôvod pre zamietnutie žaloby žalobkyne bez vykonania ďalšieho dokazovania. Preto námietka žalobkyne v tomto smere nie je dôvodná, tak ako aj jej námietka, že súd jej zamietol kladenie otázok účastníkom konania na pojednávaní 17.5.2016, keď chcela otvoriť otázku skutočných vlastníkov predmetu sporu. Žalobkyňa odôvodňovala svoj naliehavý právny záujem na danej určovacej žalobe tým, aby sa zistil skutočný vlastník, ktorý potom bude povinný podieľať sa na nákladoch spojených s jej odstránením a náhradou škody, lebo je nepovolený užívateľ jej stavby. Súd prvej inštancie správne konštatoval, že v predmetnej veci nie je daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, nakoľko ani prípadné vyslovenie neplatnosti nadobudnutia vlastníctva, by nevyriešilo nadobudnutie vlastníctva inej osoby, ak by jej svedčil iný titul nadobudnutia vlastníctva a ak by táto vôbec existovala a ani právne postavenie žalobkyne by sa nijako neovplyvnilo, pretože by nebola účastníkom týchto právnych úkonov. Určením neplatnosti nadobudnutia vlastníctva žalovanou 1/ by sa

spor nevyriešil a právne postavenie žalobkyne by sa tým nezmenilo, nemožno prisvedčiť žalobkyni, že rozsudok v danej veci vyhovujúci podanej žalobe je zákonným predpokladom pre vykonanie obnovy vlastníckeho práva osoby voči ktorej si v budúcnosti bude uplatňovať náhradu škody. Ak si môže súd otázku platnosti či neplatnosti zmluvy posúdiť prejudiciálne (v danom prípade nadobudnutie vlastníckeho práva po jej starých rodičoch žalovanou 1/ darovacou zmluvou), nemôže túto otázku určiť vo výroku svojho rozhodnutia. Možno tak žalovať priamo na určenie vlastníckeho práva žalobcu s tým, aby si súd prejudiciálne posúdil otázku platnosti či neplatnosti zmluvy. V takýchto prípadoch naliehavý právny záujem na samostatnom určení platnosti či neplatnosti zmluvy daný nebude. Žalobkyňa uviedla, že chce preukázať absenciu legitímnosti evidencie vlastníckeho práva garáže žalovanej 1/ do katastra nehnuteľností, nakoľko sú poznačené nezákonnosťou, tento zápis považovala za neplatný, pretože časť z týchto nehnuteľností je v jej vlastníctve a teda sa domáha touto žalobou toho, že žalovaná 1/ nelegitímnym zápisom garáže do katastra nehnuteľnosti zasiahla do jej vlastníctva. Sama však v konaní konštatovala, že súd už o jej vlastníctve právoplatne rozhodol v iných konaniach, a to o stavbe jej obytného domu č. XX/A rozsudkom v konaní sp.zn. 13C 94/94 a o vlastníctve pozemku pod stavbou rozsudkom v konaní pod sp.zn. 6C 354/97, s ktorými za v rozpore považovala napadnutý rozsudok, že vlastníctvo má právoplatnými rozsudkami potvrdené, žalovaná 1/ nemá právo užívania jej nehnuteľností (ani stavby, ani pozemku), jej poškodzovaniu a búrania. V odvolaní uviedla, že rešpektuje prerušené kolaudačné konanie do právoplatnosti rozsudkov vo veci právnej hranice, spôsobom opravy časti jej obytného domu č. XX/A spojené so stavbou oplotenia a určenia vlastníctva, so všetkými jeho časťami v kontexte stavebného zákona. Uviedla, že nehnuteľnosť bola skolaudovaná v roku 1975, po kolaudácii oporného múru si postavili starí rodičia žalovanej 1/ garáž, pričom je pravdou, že ešte predtým v roku 1973 sa s nimi dohodla, že vedľa seba postavia garáže, ale obe budú stáť na právnej hranici medzi susediacimi pozemkami. Naliehavý právny záujem na predmetnej určovacej žalobe žalobkyňa odôvodnila aj tým, že ak súd takejto žalobe vyhovie, kataster nehnuteľností dá potom do právneho stavu priebeh právnej hranice medzi pozemkami účastníkov konania v súlade s vytyčovacou dokumentáciou právnej hranice. Na základe rozsudku súdu o platnosti, resp. neplatnosti nadobudnutia vlastníctva by nemohlo dôjsť k zápisu vlastníckeho práva inej osoby, voči ktorej by sa mohla žalobkyňa domáhať náhrady škody žalobou na plnenie, čo prezentuje ako naliehavý záujem. Deklaratórny súdny rozhodnutím sa spravidla neriešia všetky otázky sporu, predovšetkým s konečnou platnosťou otázka, komu nehnuteľnosť patrí a voči ktorej sa náhrada škody môže uplatňovať. Súd prvej inštancie správne skonštatoval, že podľa § 5 ods. 2 Katastrálneho zákona záznam je úkon správy katastra plniaci evidenčné funkcie, ktoré nemajú vplyv na vznik, zmenu ani na zánik práv k nehnuteľnostiam. Ide o druh zápisu do katastra nehnuteľností, ktorý nemá právotvorný, ale iba evidenčný charakter. Údaje o právach zaznamenaných do katastra sa týkajú právnych vzťahov, ktoré vznikli, zmenili sa alebo zanikli mimo sféry pôsobenia správy katastra na základe iných právnych skutočností. Údaje o právnych vzťahoch sa záznamom zapisujú do katastra nehnuteľností na základe verejných listín a iných listín, ktoré podľa príslušných predpisov potvrdzujú alebo osvedčujú práva k nehnuteľnostiam. Nedostatok naliehavého právneho záujmu žalobkyne na požadovanom určení v predmetnej veci žalobkyňa neodstránila ani v odvolacom konaní tvrdením, že jej naliehavý právny záujem je, že žalovaná 1/ predáva svoju aj odcudzenú nehnuteľnosť aj s projektom prístavby (a búrania aj jej stavby) na jej pozemku, s čím nesúhlasí, ani so zriadením vecného bremena, riešenie bude podľa nej možné len s V.N. B. a technickým riešením po ohliadke stavby, jej diagnostiky a zachovania jej vlastníckych práv a že prioritný záujem má na odstránení akéhokoľvek ohrozovania stavebnými a búracími prácami na jej pozemku. Ani v odvolacom konaní žalobkyňou odôvodňovaný naliehavý právny záujem s poukazom na aktuálne predávanie celej nehnuteľnosti žalovanou 1/, aj s bezdôvodným obohatením podmieneným kúpou a projektu búrania a stavania na jej pozemku, neodstraňuje nedostatok naliehavého právneho záujmu na žalobkyňou uplatňovanou negatívnou určovacou žalobou ohľadom vyznačenia vlastníctva žalovanej 1/ k predmetnej garáži.

30. Na doplnenie správnosti dôvodov preskúmaného rozhodnutia odvolací súd ešte poukazuje na rozsudok Najvyššieho súdu SR, sp. zn. 3Cdo 112/04, v odôvodnení ktorého uvádza „...v zmysle § 80 O.s.p. návrhom na začatie konania (žalobou) možno uplatniť, aby sa rozhodlo najmä o: a) osobnom stave, b) splnení povinnosti, ktorá vyplýva zo zákona, z právneho vzťahu alebo z porušenia práva, c) určení, či tu právny vzťah alebo právo je alebo nie je, ak je na tom naliehavý právny záujem. Určovacia žaloba [§ 80 písm. c) O.s.p.] má spravidla preventívny charakter - jej účelom je poskytnúť ochranu práva žalobcu predovšetkým skôr, než dôjde k porušeniu právneho vzťahu alebo práva (určovacia žaloba preto vo všeobecnosti nie je opodstatnená tam, kde už právny vzťah alebo právo boli porušené a kde je namieste žaloba o splnenie povinnosti [§ 80 písm. b) O.s.p.]. V prípade možnosti žalovať priamo

splnenie povinnosti treba preto vždy považovať za neprípustnú určovaciu žalobu, ktorá neslúži potrebám praktického života, spornosť nerieši (neodstraňuje) a len vedie k nárastu počtu súdnych sporov. Právny záujem, ktorý je podmienkou prípustnosti takejto žaloby, musí byť naliehavý v tom zmysle, že žalobca v danom právnom vzťahu môže navrhovaným určením dosiahnuť odstránenie spornosti a ochranu svojich práv a oprávnených záujmov (ide najmä o prípady, v ktorých sa určením, či tu právny vzťah alebo právo je či nie je, vytvorí pevný základ pre právne vzťahy účastníkom sporu a predíde sa žalobe na plnenie). Treba zdôrazniť, že nejde o určovaciu žalobu samu, ale o to, čoho (akého určenia) sa žalobca domáha a z akých právnych pomerov vychádza. Naliehavý právny záujem sa teda viaže na konkrétny určovací petit (to, čoho sa žalobca v konaní domáha) a súvisí s vyriešením otázky, či sa žalobou s daným určovacím petitom môže dosiahnuť odstránenie spornosti žalobcovho práva alebo neistoty v jeho právnom vzťahu; záver súdu o (ne)existencii naliehavého právneho záujmu žalobcu predpokladá teda posúdenie, či podaná určovacia žaloba je procesne prípustným nástrojom ochrany jeho práva a či snáď spornosť neodstraňuje a len zbytočne vyvoláva konanie, po ktorom bude musieť aj tak nasledovať iné konanie. Ak žalobca neosvedčí svoj naliehavý právny záujem na ním požadovanom určení, ide o samostatný a prvoradý dôvod pre zamietnutie žaloby. Pokiaľ teda súd dospeje k záveru, že tá-ktorá určovacia žaloba nie je z dôvodu nedostatku naliehavého právneho záujmu na požadovanom určení spôsobilým alebo prípustným prostriedkom ochrany práva, zamietne žalobu bez toho, aby sa zaoberal meritom veci (otázkami aktívnej a pasívnej legitímácie účastníkov konania). Určovacia žaloba nie je spravidla opodstatnená najmä vtedy, ak vyriešenie určitej otázky neznamená úplné vyriešenie obsahu spornosti daného právneho vzťahu alebo práva, alebo ak požadované určenie má povahu (len) predbežnej otázky vo vzťahu k posúdeniu, či tu je (nie je) právny vzťah alebo právo. Vo všeobecnosti tiež platí, že pozitívne určenie vlastníckeho práva (t.j. že žalobca je vlastníkom) má spravidla prednosť pred negatívnym určením (t.j. že žalovaný nie je vlastníkom), lebo z negatívneho určenia nevyplýva jasne a jednoznačne, kto je skutočným vlastníkom, pretože bez takéhoto pozitívneho určenia treba pripustiť aj možnosť, že vlastníkom je aj tretia osoba (ktorá nie je účastníkom konania). Rozhodnutie súdu negatívne určujúce, že žalovaný nie je vlastníkom nehnuteľností, nemôže byť spôsobilé zlepšiť právne postavenie takého žalobcu, ktorý svoje vlastníctvo nepreukazuje „na neho znejúcim“ tzv. nadobúdacím titulom (napr. kúpnu zmluvou alebo súdnym rozhodnutím), dosiaľ nebol nikdy výslovne zapísaný ako vlastník sporných nehnuteľností v príslušnej evidencii právnych vzťahov k nehnuteľnostiam (v pozemkovej knihe, v evidencii vedenej strediskom geodézie a kartografie či v katastri nehnuteľností) a ktorý tvrdí, že je totožný s odlišným, v pozemkovej knihe ako vlastníkom zapísaným subjektom (resp. že je právnym nástupcom tohto subjektu). Takýmto negatívnym určením sa v porovnaní s existujúcim stavom právne postavenie žalobcu nezlepšuje, uspokojivo sa neodstraňuje jeho neistota v danom právnom vzťahu, pretrváva naďalej a nevyklučuje ďalšie konania o vlastníctvo sporných nehnuteľností. V uvedenom rámci môže pevný základ svojho právneho postavenia dosiahnuť takýto žalobca len pozitívnym určením, že je vlastníkom sporných nehnuteľností...“. S poukazom na ochranu práv žalobcu je náležitým požitie žaloby s pozitívne určujúcim petitom.

31. Odvolací súd preto z vyššie uvedených dôvodov napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 potvrdil.

32. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. v spojení s § 396 ods. 1 C.s.p. a žalovanej 1/, úspešnej v odvolacom konaní, priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v plnom rozsahu a žalovanému 2/ a intervenientovi, nárok na náhradu trov odvolacieho konania nepriznal, nakoľko im v tomto konaní žiadne rovy nevznikli.

33. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom Krajského súdu v Bratislave pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).